

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Milli Eğitim Bakanı Mahmut Özer tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12.01.2022

Saygılarımla,

Suzan ŞAHİN
Hatay Milletvekili

AKP hükümetleri döneminde sayıları artan cemaat ve tarikat yurtları istismar, intihar, taciz, baskı ile sürekli gündeme gelmiş, Karaman'da Ensar Vakfı'na bağlı yurttaki 45 çocuğun tecavüze uğraması ve Aladağ'daki cemaat yurdunda çıkan yangında 11 öğrencinin yaşamını yitirmesi yaşanan en acı örnekleri oluşturmuştur. Bu yurtlarda yaşanan baskıların son örneği de Elazığ'da yaşanmıştır.

Hatay ile Payas ilçesinden hemşehrimiz, Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi 2. sınıf öğrencisi 20 yaşındaki Enes Kara, 11 Ocak 2022 tarihinde kaldığı yurttaki yaşadığı baskılar ve gelecek kaygısından dolayı “yaşama sevincimi alıyor, özgür hissetmiyorum” diyerek hayatına son verdi. Elazığ'da bir binanın 7'inci katından atlayarak intihar eden Kara, olaydan önce çektiği videoda kaldığı yurttaki baskılara maruz kaldığını ve psikolojik olarak yorulduğunu belirterek şunları söyledi: “Hiç kalmak istememe rağmen ve bunu aileme defalarca söylemiş olmama rağmen yurttaki kalmaya devam ediyorum. Defalarca söyledim ama beni burada kalmaya zorladılar. 3 saat gibi bir şey kalıyor ve kalan zamanda adam akıllı ders de çalışmıyorum. Çünkü psikolojik olarak yorgun oluyorum. Özgür hissetmiyorum kendimi. 24 saatten kendime ayırabildiğim 3 saat falan.”

Ülkemizde eğitim sisteminin en önemli sorunlarından birisi olan barınma sorunu, öğrencilerin “barınamıyoruz” eylemleri ile gösterdiği tepkiler yanında resmi verilerle de ortaya konmaktadır. Defalarca gündeme getirdiğimiz üzere her bir üniversite politikası nedeniyle sayıları hızla artan üniversiteler, barınma sorununu daha da arttırmış, devlet yurtlarının kapasitelerinin yetersiz oluşu nedeniyle bu yurtlara yerleşemeyen öğrenciler, yüksek ev kiralari ve pahalı özel yurtlar nedeniyle büyük sorun yaşamışlardır. Türkiye'de 8 milyon 240 bin 997 üniversite öğrencisi kapasitesi 696 bin 966'da kalan devlet yurtlarında yer bulamamaktadır. Devlet yurtlarının toplam kapasitesinin üniversite öğrenci sayısına oranının yüzde 8,2, öğrenci sayısının devlet yurdu kapasitesine oranının yüzde 20 olarak kaldığı ülkemizde öğrenciler

52803

barınma konusunda büyük sorun yaşamaktadırlar. Hayalleri olan üniversitelere yerleşen öğrenciler barınma sorunlarını devlet yurtları ile çözemediği için cemaat ve tarikat yurtlarına mecbur kalmaktadır. Türkiye’de bulunan 4 bin 406 özel yurdun 3 bin 331’i de vakıf ve derneklere ait bulunmaktadır.

Yükseköğretimin yanı sıra ortaöğretim ve ortaokul kademelerinde de yaşanan barınma sorunu, köy okullarının ve yatılı okulların kapatılması sonucunda daha da can yakıcı hale gelmiştir. AKP Hükümetleri döneminde 20 bin köy okulunun kapatılmış, 235 yatılı okulun eğitim faaliyetlerinin sonlandırılmış, 2002’de 521 olan yatılı ilköğretim bölge okulu sayısı, 2021 yılında 286’ya düşmüştür. Bu okulların öğrenci sayısı 278 bin 448’den 57 bin 50’ye gerilemiş, yatılı okulların sayısındaki düşüş oranı yüzde 40,1, öğrenci sayısındaki düşüş oranı da yüzde 79,51’e ulaşmıştır. Bununla birlikte AKP hükümetleri döneminde AKP’li belediyeler eliyle de desteklenmiş, sadece İstanbul Büyükşehir Belediyesi’nin AKP döneminde dernek ve vakıflara 852 milyon TL aktarılmıştır. Yerel yönetimlerin desteklerinin yanında AKP hükümetleri tarafından yapılan desteklemelerle de tarikat ve cemaat yurtlarının da önünü açan düzenlemeler hayata geçirilmiştir. 7 Nisan 2012 tarihine kadar kuran kurslarının denetiminden sorumlu kurum Milli Eğitim Bakanlığı iken söz konusu tarihte Diyanet İşleri Başkanlığı Kur’an Eğitim ve Öğrenimine Yönelik Kurslar ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönetmeliği’nde yapılan değişiklikle Milli Eğitim Bakanlığı’nın denetim yetkisinin sonlandırılması, Türk Ceza Kanununun 263’üncü maddesinin yürürlükten kaldırılmasıyla, kanuna aykırı eğitim kurumu açan, çalıştıran ve bu merkezlerde çalışanların 6 aydan 3 yıla kadar hapisle cezalandırılması uygulamasına son verilmesi, Kasım 2017’de yayımlanan Vergi Muafiyeti Tanınan Vakıf Ve Kamu Yararına Çalışan Derneklere Ait Yükseköğrenim Yurtlarında Barınan Öğrencilere Yapılacak Beslenme Ve Barınma Yardımına Dair Yönetmelik ile vergi muafiyeti tanınan vakıf ve kamu yararına çalışan derneklere ait yurtlarda kalan öğrencilere, “Barınma ve beslenme” yardımı yapılmasının sağlanması yapılan düzenlemelerden sadece bir kaçıdır.

Sosyal devletin gerekliliklerinden birisi olarak kamusal ve ücretsiz yurt sağlamanın devletin görev ve sorumluluğundadır. Kamusal bir barınma programının olmaması özellikle yoksul ailelerin çocukları cemaat ve tarikatların yurtlarına gitmeye mecbur kalmakta ve bu yurtlarda yaşanan olaylar neticesinde denetimsizlik kamuoyunda büyük endişe yaratmaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1. Cemaat, tarikat ve vakıf yurtlarında yaşananlara ilişkin kapsamlı bir soruşturma yapılacak mıdır?

52703

2. Cemaat, tarikat ve vakıf yurtlarına 2002-2021 yılları arasında verilen destek ne kadardır? Söz konusu yurtlara sağlanan destekler neden devlet yurtlarının kapasitesinin artırılması, yeni devlet yurtlarının açılması için kullanılmıyor?
3. 2002-2021 yılları arasında vakıf ve derneklere ait yurt sayısı nedir? Bu yurtların kaç kayıt dışı faaliyet göstermektedir? Kaçı hakkında inceleme ve soruşturma yapılmıştır? İnceleme ve soruşturma açılan var ise bunlar için hangi işlemler yapılmıştır, kaç kapatılmıştır?
4. Vakıf ve derneklerle yapılan protokoller iptal edilecek midir?
5. Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği'nin gözden geçirilerek vakıf ve derneklere verilen teşviklerin yeniden düzenlenmesi söz konusu olacak mıdır?
6. Öğrenciler için tehlikelere davetiye çıkaran cemaat ve tarikatlara bağlı vakıf ve dernek yurtlarının önüne geçilebilmesi için ne yapılması düşünülüyor?
7. Öğrencilerin yurt ihtiyacının devlet tarafından giderilmesi konusunda bir çalışmanız var mıdır?
8. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından vakıf ve derneklere bağlı yurtlar ne kadar sıklıkla denetlenmektedir? Söz konusu yurtlara sıkı bir denetim yapılıyor mu?
9. Milli Eğitim Bakanlığı teftiş sisteminde yeni ve daha etkin düzenlemeler yapılması düşünülüyor mu?
10. Sosyal etkinlikler yönetmeliği tedbirleri de kapsayacak şekilde yeniden gözden geçirilecek mi?